

KNoK Kreta 11. - 21. oktober 2025. Skisse, dag til dag program.

Versjon januar 2024.

Dag 1, lørdag 11. oktober Norge – Kreta/Chania – Lasihti/Agios Konstantinos

Innsjekking på Gardermoen, flyavgang med Norwegian kl. 14:00. Framme i Chania kl. 19:10 (klokka skrus én time fram) tar vi ut bagasje, sjekker vi ut leiebil(er) og kjører Ø på hovedveien mot Rethymnon. Passerer Heraklion og deretter S Lasihti, til *Agios Konstantinos og Vasilikata Guesthouses*. Ca. 210 km. Ankomst rundt midnatt. Nettsted bosted, med mye info <https://www.vasilikata.gr/en/home>

Dag 2, søndag 12.10 Lasihti

Litt sein, men god og omfangsrik frokost hos Aliko, i «felleshuset» for måltidene.

Lasihtiplatået. (Vi har ankommet i mørke natta før.) Rett før Malia tar vi syd på veien opp til Lasihtiplatået. Vi kommer først til *Mochos*. Landsbyen ligger i et jordbruksområde (oliven), men har også blitt et kjent stoppested for turister fra kysten. Olof Palme hadde sitt Kreta-krypinn her! Vi begynner på oppstigningen mot Lasihti, og ved 1050 moh. bikker vi over kanten og platået åpenbarer seg. Ved det høyeste punktet – *Seli Ambelou* – finner vi i dag restene av 24 vindmøller. Disse ble flyttet hit ved slutten av det 19 århundret, og brukt til maling av korn. Vi «stiger ned» til sjøve platået, og kommer til landsbyen *Tzermiado*, som er platåets handelssentrum. Platået har en utstrekning på 11 x 6 km, ligger i snitt 850 moh. (for høyt for å dyrke oliven) og en rekke større og mindre landsbyer – 18 i tallet - er spredt utover. På 1900 tallet blomstret det opp med et antall små vindmøller, med blader i tre og stoff av seil, med formål å pumpe vann til åkerparsellene. Disse ble seinere utkonkurrert av aggregat og strøm. Det er et særs godt jordsmonn her oppe, kjent som Kretas «potetkammer» og med tilgang til vann fra fjellet. I dag ser vi restene av disse møllene, - som blir hardt markedsført i turismen. Platået blir drenert av et synkehull i V, Chonos.

Lasihti er også kjent som et sted der alle Kretas erobrere hadde problemer med å vinne fram. Fjellene rundt har vært et sted der man har kunnet gjemme seg og motarbeide inntrengerne.

Se link: [Lasithi Plateau - Wikipedia](#)

Vi har tre netter i landsbyen *Agios Konstantinos*, i *Vasilikata Guesthouses*, der vi innkvarteres i vakre og spennende bosteder, i eldre restaurerte hus. *Aliko Dialyna* er vår kunnskapsrike og hjelpsomme vertinne. Søstera *Ioanna* sammen med familien, driver med grønnsaker og frukt på et areal av 40 dekar, som en av få økologiske bønder på Lasihti (og Kreta!). Begge snakker godt engelsk, og kjenner området ut og inn. Vi treffer også moren og faren.

Vi bruker første delen av dagen i nærmiljøet, med kortere vandringer, og evt. en tur med bilen for å bli bedre kjent.

Høsting av grønnsaker, og så til kjøkkenet Vi blir med til jordene til *Ioanna* og høster med oss, før vi lærer om tradisjonelle retter fra Kreta. *Aliko* skriver: «*We will have a cooking class experience, which also includes dinner for the night. It takes about 4 hours. We go together to our organic farm and collect what we need for our meal. We prepare everything together, talking about history, recipes, and way of Cretan living. We also enjoy some local wine and raki!*» Vi hadde flotte opplevelser med matlaginga under besøk i oktober 2022 og 2023.

Kulinariske høydepunkter kom tett. Glassene ble fylt, ovnen ble brukt, det var mye smil og latter og vi smakte på veldig mye godt.

NB. – Om noen ønsker å bruke tiden i felt så avtales det. Mat når man kommer tilbake.

Merk at under oppholdet på Lasihti kan det være både kjølige dager og netter.

Dag 3, mandag 13.10 Lasihti m/omegn

Vi får med oss lunsjpakke og lærer platået og fjellene rundt å kjenne. I 2023 besteg fem fra gruppen det høyeste fjellet i området, *Spathi (Dikti)* 2148 moh.! En enklere vandring kan være

fra Agios Georgios og opp til *platået Limnakaro*. I godt vær har vi en fantastisk utsikt over Lasihti. Vi bør òg få med en kaffe ved *Seli Ambelou*, etter å ha krysset platået (evt. dagen før). Reiseleder har med lokalkart, og vi tilpasser litt til gruppens ønsker. Mulig med besøk til dryppsteingsgrotten *Diktaio* (Diktaio cave), nær landsbyen Psichro. I følge myten var det her Reah, moren til guden Zevs, holdt ham skjult for faren Kronos etter fødselen. Fra fuglenes verden vil vi ha som mål å oppleve de første eleonorafalkene – *varvaki* er navnet som brukes på fuglen på Lasihti, for de som kjenner den. Kanskje dukker det opp en aftenfalk, - og vi må saumfare også flokkene av småfugl. Ny middag hos Alik.

Dag 4, tirsdag 14.10 Lasihti – Ag. Nikolas – Lerapetra – Ziros - Xerokambos

Vi får oss en god frokost, sjekker ut og sier farvel til Lasihti. Vi har ei lang – og noe svingete – transportetappe foran oss. Vi legger kursen fra Agios Konstantinos og ned til kysten, SØ til Lerapetra, følger sydkysten Ø, inn i landet og til Ziros, før vi begynner nedstigningen til *Xerokambos*. Totalt 145 km. Underveis og Ø Lerapetra, ved den lille landsbyen *Koutsouras*, leiter vi oss fram til en enkel kafé, rett ved sjøen og med havutsikt – *Botsalákia*. Her nyter vi medbrakt niste og/eller diverse småretter, forfriskninger (noe kaldt, brunt og skummende!?), og – om værgudene er med oss -, turens første reelle bad. Så husk å ha badetøyet framme!

Vi innkvarter oss for fem netter på «reiseleders hemmelige sted», *den lille bosettinga Xerokambos, helt sørøst på Kreta*. Gruppen – om vi er mer enn én bil - bor på to ulike steder. Fra terrassen på *Liviko View* (ene bostedet) har vi utsikt rett mot to små øyer (i Ambelos Bay) med kolonier av eleonorafalker, 30 – 60 par, avhengig av kilder. Ungene er på vingene på denne tida, og jakter småfugl over havet eller insekter over land. Både i 2019 og i 2022 hadde vi over 200 individer i lufta! I 2019 ble også to individer av den svært sjeldne, og kritisk trua, Middelhavsmunkeselen *Monachus monachus*, observert av gruppa. Se for eks. [Monachus monachus - Society for Marine Mammalogy \(marinemammalscience.org\)](http://monachus-society.org) *Liviko* – ett av våre bosteder- er familiedrevet med *Elpida Hatzidakis* og mannen *Giorgos* som verter. Her tar vi alle frokostene, og også noen middager. Familien er store kilder til lokal kunnskap, og bidrar 100% til alle våre mulige - og umulige - spørsmål og ønsker! På det andre bostedet, *Asteras Apartments*, om mulig med enda bedre utsikt, er det *Maria og Margarita* som er usedvanlig hyggelig vertskap. Sistnevnte har et stort hjerte for naturen. Mellom bostedene ligger *Kostas taverna*, og her vil *Michalis Theodorakis* med familie servere oss gode middager. [LivikoView Apartments](http://LivikoViewApartments.com)
[Home Page - Asteras Apartments](http://HomePage-AsterasApartments.com)
[Taverna Kostas - Traditional cretan tavern - Original food from Crete \(xerokampos.eu\)](http://TavernaKostas.com)

Dag 5, 6, 7 og 8, onsdag 15.10 - lørdag 18.10 Xerokambos m/omegn

Fire hele dager i området *Xerokambos – Zakros – Palékaastro* gir oss mange muligheter for ulike utflukter og opplevelser. Været stiller ofte med sol, og temperaturen i vannet rundt 24 grader. Vind – og noen ganger kraftig vind – kan gjøre at man må tilpasse eller endre programmet. Med egne biler er vi også fleksible med innholdet for dagen.

Her er litt fra hva vi kan ta med oss fra nærmiljøet:

Xerokambos byr på flere utmerkede strender i gangavstand. Bare å ta med håndkle og badetøy fra bostedet. Også fine muligheter for kortere vandringer. For de som sverger til fuglekikking er jo jakten på (det gode bildet av) eleonorafalk, en evig utfordring. Her er dog mulighetene gode. Er det vann i saltlagunen, kan den òg by på overraskelser, som svartstork og lappiplerke i oktober 2022. (Tørr lagune i 2023!)

17 km fra *Xerokambos*, på gode, men svingete veier, ligger Kretas fjerde største utgraving fra Minoisk tid, ved *Kato Zakros*. Sjekk på nettet. Absolutt verdt et besøk, også med fine

bademuligheter og lunsj som et must. Kyststi går mellom Xerokambos og Kato Z, i steinete terreng og med Det libyske hav som følgesvenn i øst og sør. Ca. 3,5 t gange. I innlandet ligger tettstedet *Zakros*, et av de mest kjente stedene for olivendyrking på Kreta. I den lokale butikken *Tierra Zakros* kan man få med seg god kaldpressa økologisk olje!

Zakros gorge (ravinen) starter i landsbyen, og ender opp i Kato Zakros. Deler av gruppa gikk denne ravinen i 2023, og meldte om en flott og lettgått tur, 8 km og drøye to timer.

[Zakros Gorge or Gorge of the Dead \(explorecrete.com\)](https://explorecrete.com)

Tar vi veien videre N via Zakros kommer vi til *Paléastro* (ca. 30 km fra Xerokambos) med spennende landskap og gode muligheter for å få med oss spennende fuglearter på trekket. Vi er langt øst i Middelhavet, og skal holde øynene åpne for bl.a. småskrikørn, slangeørn og dvergørn. Nede ved havet finner man stranden ved *Chiona*, med flotte bademuligheter vandretur langs kysten S, til *Plakos*. En utmerket restaurant *Kakavia* gir oss lunsj under tamariskene. Et av turens høydepunkt!

Vil man ta turen helt NØ kan man besøke den svært kjente *Paralia Vái* (beach), med en bestand av den endemiske *kretapalmen*. Ytterligere N passerer vi minoiske *Itanos*, og ender opp ved bukten *Ormos Tenda*. Her stopper veien mot et militært område.

Kanskje kan vi få med ekteparet *Rodanthi og Nikolaos Marakis* under deler av en dag. De jobber frivillig med å ta seg av fugler og dyr, - inkludert skjøtsel og merking av strender med eggleggende skilpadder (*Caretta caretta*). I år møtte vi dem med en gåsegrubb i bilen, som var henta etter at den var påkjørt.

Som dere skjønner, - mange muligheter. Vi har også god tid til å bruke nærmiljøet i Xerokambos; - friske seg med et bad, noe godt å drikke, - mens man på kveldene får ovnsbakt geit på Liviko og ovnsbakt lam på Kosteras.

Ei hjemmeside der dere kan leite dere litt rundt, er denne: [East Crete Travel guide \(crete-today.com\)](https://www.crete-today.com) under fanene Home, Beaches og Hiking.

Dag 9, søndag 19.10 Xerokambos – Heraklion

Vi pakker sammen og forlater sydøstkysten. Målet for dagen er Heraklion, og vi har tid for enkelte stopper underveis. Veien tilbake via Lerapetra, og innom Elounda for en lunsj og badestopp. Ca. 160 km kjøring. Vi prøver å komme fram slik at vi har litt egentid i byen på ettermiddag og kveld. I Heraklion innkvarteres vi på hyggelige Athinaikon Hotel, i gangavstand fra gamlebyen og arkeologisk museum.

[Hotel in Heraklion, Crete | Athinaikon Hotel | Athinaikon Hotel \(athinaikon-hotel.gr\)](https://athinaikon-hotel.gr)

NB! Jeg vil ta en forespørsel med evt. påmeldte for å høre om det kan være aktuelt med et annet bosted og/eller en annen destinasjon enn Heraklion, for de to siste dagene.

Dag 10, mandag 20.10 Heraklion

Tidlig frokost, og med bilene til det *minoiske palasset ved Knossos*, som er det største arkeologiske stedet på Kreta, og antagelig det seremonielle og politiske senteret til minoisk kultur. Det store palasset ble gradvis bygget mellom 1700 og 1400 f.v.t med periodiske gjenoppbygninger etter ødeleggelse.

Det svært vakre og nybygde *Arkeologiske museet i Heraklion* ligger sentralt i byen. – Knossos åpner 08, mens museet er åpent til 17. Søk opp info om begge på nettet.

Natural History Museum of Crete (NHMC), - sentralt i Heraklion -, har åpningstider i oktober fra 09 til 17 (?) med finne utstillinger og jordskjelvsimulator(!). <http://www.nhmc.uoc.gr/en>
Reiseleder kjenner en hyggelig plass for turens siste middag.

Dag 11, tirsdag 21.10 Heraklion – Chania flyplass – Oslo

Tidlig frokost (06:15), og ditto avgang mot Chania flyplass, ca. 07.00. Ca. 150 km langs veien. Flyavgang med Norwegian kl. 12:40. Til Oslo 16:00. PØK – versjon november 2023